

De vakantie is voorbij, iedereen is weer aan het werk of naar school. Het is september. En zoals gewoonlijk zijn er dan veel activiteiten gepland.

U bent de vrijwilligers van de Historische Kring Baerne dan ook vast wel tegen gekomen.

Allereerst kijken we natuurlijk even terug op de Historische Fietstocht, een groot succes. Kijkt u maar eens naar de mooie foto's die er gemaakt zijn! In de Oudheidkamer is de nieuwe tentoonstelling geopend; het mysterie van de foto met Johan Cruyff er op is opgelost en ook het Cultureel Festival is weer achter de rug. Maar er is meer, want de Avond van de Baarnsche Geschiedenis komt er aan, en er staan een paar leuke uitgaanstips in deze Nieuwsbrief.

Kortom: u heeft weer een mooie, volle Nieuwsbrief voor u liggen.

Veel leesplezier.

Ans van Egdom en Johanna Hébuterne

Avond van de Baarnsche Geschiedenis

De 5e editie van de Avond van de Baarnsche Geschiedenis op 28 oktober wordt een voorstelling in het teken van 675 jaar stadsrechten. Vertrouwde historische figuren maken hun opwachting en worden geïnterviewd over hun leven en de tijd waarin ze leefden. De productie is weer in handen van Kevin van den Berg die ook de Avond zal presenteren. Er zijn nog enkele kaarten beschikbaar.

Opening tentoonstelling "Natuur door Baarnse schilders"

Zaterdag 13 september werd de tentoonstelling "Natuur door Baarnse schilders" geopend in de Oudheidkamer van de Historische Kring Baerne aan de Hoofdstraat.

Er was een korte inleiding van voorzitter Petra Spigt, waarin zij haar dank uitsprak aan de geheel nieuwe werkgroep Tentoonstellingen die voor de samenstelling van de schilderijen had gezorgd.

Ook dankte zij Ton van den Oudenalder die hen op het spoor zette van de tekeningen van Helmert van der Flier, tekeningen die niet eerder werden tentoongesteld.

Gilbert den Broeder, kleinzoon van kunstenaar Jaap de Ruig (1909-1992) haalde persoonlijke herinneringen op aan zijn opa en hun gezamenlijke zeil-

Postadres: Postbus 326, 3740 AH Baarn • **Bezoekadres Oudheidkamer:** Hoofdstraat 1a, 3741 AC Baarn
Telefoon: (035) 54 303 77 (tijdens openingsuren) • **Openingstijden:** woensdag 14 - 16 uur, zaterdag 11 - 13 uur.
www.historischekringbaerne.nl • info@HistorischeKringBaerne.nl

tochtjes. Daarna luidde hij de bel en verklaarde hij de tentoonstelling voor geopend.

De tentoongestelde werken van de Baarnse schilders Hendrik Verpoeken, Anthon van der Helden, Helmer van der Flier en Jaap de Ruig zijn tot en met 13 maart 2026 te bekijken. Ook van Corrie Seleski, leerling van Jaap de Ruig, hangen er werken. Zij was in persoon aanwezig bij de opening.

De schilderijen typeren het Baarns landschap met zijn dieren in al zijn sereniteit met een dromerige en ingetogen sfeer.

De Oudheidkamer is geopend op woensdag van 14.00 tot 16.00 uur en op zaterdag van 11.00 tot 13.00 uur.

Laatste werkoverleg met Martin Hoogendoorn

Elke maand komt de Nieuwsbrief-redactie (Johanna, Martin en Ans) bij elkaar om de komende Nieuwsbrief samen te stellen. Met een kopje koffie wordt er bij de Kerkbrink overlegd welke items er wel/niet inkomen en wie dat voor zijn rekening gaat nemen. Bij het werkoverleg in augustus was Martin voor de laatste keer aanwezig. HKB-voorzitter Petra Spigt schoof deze keer ook aan en bedankte Martin voor zijn inzet met een mooie bos bloemen.

Bij wie strikt Johan Cruyff de schoenen?

U heeft ook vast wel de oproep gelezen bij de foto's in de vorige Nieuwsbrief. Vooral de foto waarop Johan Cruyff de schoenen strikte van een jongen in de sportzaak van Theo van Vugt in de Nieuw Baarnstraat maakte veel los: stukken in de krant en interviews op tv en radio. Ook via de mail bereikte ons veel informatie. De medewerkers van de Oudheidkamer zijn erg blij dat nu de naam van het jongetje bekend is. Het is Cees Kuipers, hij was toen de foto werd genomen, ongeveer 10 jaar oud en hij voetbalde bij BVV Baarn, daarna speelde hij een aantal jaren bij de jeugd van Ajax. Zijn vader, Piet Kuipers, was bedrijfsleider van het vroegere hotel-restaurant Groeneveld en een enorme Ajax fan. Het mysterie is opgelost.

Drie-in-één ervaring op Paleis Soestdijk tot en met 26 oktober 2025

Dit najaar verrast Paleis Soestdijk zijn bezoekers met drie tentoonstellingen die gelijktijdig te zien zijn. In de Soestervleugel en de monumentale Waterloozaal komen kunst, historie en theater op meeslepende wijze samen.

#1 De wereld van Maya – Een zorgvuldig samengestelde selectie uit de privéverzameling van Maya Meijer-Bergmans, de eigenaresse van het paleis.

#2 Kostuumobjecten van Rien Bekkers – Bewonder de theatrale creaties van Rien Bekkers, waar fantasie, vakmanschap en verfijning samenkomen.

#3 Gobelins van de zonen van Willem II en Anna Paulowna – Drie monumentale wandtapijten, speciaal geweven voor de Waterloozaal.

Meer informatie en openingstijden op www.paleissoestdijk.nl/agenda

De Wilhelminavijver zoals het was...

De Wilhelminavijver was ooit een prachtige plek in Hoog Baarn, om te wandelen, eendjes te gaan voeren met de kinderen of om gewoon op een bankje te genieten van de mooie vijver en omgeving. Dat is al heel lang niet meer zo. Nu staat er geen water meer in de vijver en wordt er gekeken hoe de restauratie moet worden aangepakt. De bodem is lek, alles wordt schoongemaakt en er wordt gekeken naar de kwaliteit van de bomen die om de vijver staan.

Rond om de diepere delen van de lege vijver zijn uit veiligheidsoverwegingen bouwhekken geplaatst. Aangezien de aanpak van de vijver nog wel even zal duren nam de gemeente contact op met Tino Schouten met de vraag of het een idee was om op de bouwhekken spandoeken te hangen met Baarnsche ansichten van de vijver.

Tino verzamelt ansichtkaarten van Baarn en vervees de gemeente door naar zijn website www.baarnscheansichten.nl.

“Uit ruim 50 kaarten van de Wilhelminavijver werden er 15 uitgezocht ik heb ze opnieuw met een hogere resolutie in gescand en geüpload naar de gemeente. Vervolgens zijn ze op doek afgedrukt”. Samen met wethouder Mark Eijbaard was hij bij het bevestigen van de fotodoeken aanwezig.

“Ik heb hier graag aan meegewerkt zodat nu is te zien is hoe mooi deze vijver ooit was”, aldus Tino Schouten.

Historische Fietstocht

De Historische Fietstocht die wij op 30 augustus hebben georganiseerd in het kader van 675 jaar stadsrechten was een groot succes. De gemeente heeft ons flink gesteund door veel publiciteit te verzorgen en de aftrap te organiseren: wethouder Prakke zwaaide met een vlag, de burgemeester kwam ook kijken en de filmende en schrijvende pers was volop aanwezig. Mevrouw Belia Pijll, een bewoonster van Netelenburgh van rond 1400, werd geïnterviewd door de wethouder en daarna vertrok

Foto: Caspar Huurdeman

Foto: Caspar Huurdeman

Foto: Baarnsche Courant

een eerste groep fietsers met veel gerinkel van fietsbellen. Beide lussen van de tocht, de ene door de bossen van Lage Vuursche en de andere langs de Eem, trokken zo'n 85 deelnemers. Op de ene plek werden er wat meer geteld dan de andere. Het hielp ook dat Wolfsdreuvik op deze dag open was, daar kwamen ongeveer 170 mensen op af. De verhalen van de historische figuren werden zeer op prijs gesteld: boer Joris Goris vertelde over de grensperikelen tussen Holland en het Sticht bij een oude grenspaal; koekenbakker en herbergier Van Oosterom vertelde van Lage Vuursche en bij Wolfsdreuvik stonden de heer en mevrouw De Bouvy de gasten op te wachten. Langs de Eemroute werd bij restaurant By Ingo verteld over de watersnoden en bij boerderij Netelenburgh zaten de oude boerinnen Anna en Johanna, afgewisseld door de eerdergenoemde Belia Pijll. Tot slot troffen de fietsers bij de zweminrichting mejuffrouw Wiesje Janssen, die destijds de opening heeft verricht, dochter van August Janssen. Op belangrijke plekken waar geen historische figuren stonden en ook geen informatieborden waren, hadden we QR-codes opgehangen, zoals bijvoorbeeld bij het Werk bij Krachtwijk en bij de grafheuvels bij de kuil in Lage Vuursche.

Het concept sprak heel erg aan. Het is heel veel werk geweest en vele vrijwilligers hebben de handen uit de mouwen gestoken, met als resultaat een prachtige fietstocht, of eigenlijk twee, voor op de website van de Historische Kring.

De Ruijter Muisjesfabriek

In het jaar 1860 werd bakkerij De Ruijter in de Brinkstraat in Baarn opgericht door Cornelis Rutger de Ruijter. De toen 24-jarige Cornelis de Ruijter had het vak geleerd bij een bekende Utrechtse bakker.

Er werden de inmiddels welbekende geboortemuisjes gemaakt in de kleuren roze en wit. Deze bestaan uit anijszaadjes, omhuld door diverse suikerlaagjes. De muisjes bleken een groot succes, bij de geboorte van een baby werd het traditie om ze op een beschuitje te presenteren, deze traditie bestaat dus nu al zo'n 150 jaar in Nederland.

In 1928 begon het al wat krap te worden in de Brinkstraat, dus werd er verhuisd naar de D'Aulnis de Bourouilllaan, naar een voormalige meisjescostschool.

Er werden ook andere producten gemaakt zoals anijsblokjes en vruchtenhagel in de smaken citroen, frambozen en sinaasappel. Inmiddels waren er nogal wat dames die klaagden over de harde muisjes, dus werden de muisjes in de vijzel gestampt en zo ontstonden de gestampte muisjes.

In 1883 benoemde koning Willen III de Ruijter tot hofleverancier.

De eerste exportorder kwam in 1946 naar Nederlands-Indië voor de Nederlandse soldaten.

Omstreeks die tijd werd ook de productie van Bebogeen gestart, een soort caramelpasta. Bebogeen betekende 'geen boter beschikbaar', wat paste bij de naoorlogse tekorten.

Om chocoladevlokken en hagelslag te maken werden de chocoladefabriek Campen uit Alkmaar en Erven de Jong uit Wormerveer overgenomen in 1955. Dit werd een groot succes. Ook werden er inmiddels blauwe muisjes gemaakt, nu kon men de roze gebruiken voor de geboorte van een meisje en de blauwe voor die van een jongetje.

De Ruijter was zo langzamerhand een begrip geworden op het gebied van broodbeleg.

Toen in 1980 de troon werd overgenomen door prinses Beatrix werden er door De Ruijter speciale 'koninklijke blikjes' op de markt gebracht, inmiddels bestonden er ook al oranje muisjes voor het koninklijk huis.

Met het 125-jarige bestaan werd het predicaat 'Koninklijk' afgegeven.

Het bedrijf groeide voorspoedig, er werd veel bijgebouwd

Bedrijven
van
Toen

en uitgebreid aan de Bourouilllaan. Toch was er wel overlast in de buurt vanwege het vele vrachtverkeer in de smalle Baarnse straatjes, en de werknemers kregen te maken met een zeer stoffige werkomgeving.

Wel was er een bloeiende personeelsvereniging, het was een echt familiebedrijf met veel feesten en met klaverjasavonden.

In 2007 viel ineens het doek in Baarn. De Ruijter werd overgenomen door CSM en verhuisde naar Utrecht, al het personeel kon mee.

Het broodbeleg en de muisjes zijn gebleven, samen met de herinnering aan die gele blikjes met gestampte muisjes waarop het silhouet te zien is van een moeder met haar kind samen met de tekst 'kinderen zijn er dol op'.

De vrachtwagens verdwenen uit de straten, maar als er een baby wordt geboren viert men in Nederland dit feit nog altijd met die van oorsprong Baarnse muisjes van de Koninklijke De Ruijter BV. Die zo kenmerkende en vaak verguisde geur die in ons dorp hing, de odeur van Baarn, is weg.

Cultureel Festival

Foto: Baarnsche Courant

Op 6 september was het weer zover. Baarnse verenigingen en organisaties presenteerden zich op het Cultureel Festival. Vanzelfsprekend was ook de Historische Kring Baerne weer met een kraam in de Laanstraat aanwezig. Vrijwilligers gaven informatie over de werkzaamheden van de Historische Kring met boeken en oude ansichten en deelden aan de kinderen kleurplaten uit. En natuurlijk was er een historische fotostudio waar voorbijgangers onder grote belangstelling aan de kraam foto's in historische kleding konden laten maken.

Tien verhalenbankjes op het landgoed van Kasteel De Vanenburg

(Bron: Stichting Kastelen, Buitenplaatsen, Landgoederen SKBL)

Op donderdag 4 september zijn tien unieke verhalenbankjes feestelijk onthuld op het landgoed van Kasteel De Vanenburg in Putten. De bankjes zijn gemaakt van hout van het eigen landgoed en vormgegeven in 19e-eeuwse landschapsstijl. Elk bankje vertelt, via een QR-code, een uniek verhaal over de rijke historie van het landgoed, de tuinbazen, oud-bewoners en de historische tuinen.

De tien verhalenbankjes vormen samen een beleefroute 'Terug in de tijd'. De verhalen zijn ge-

Foto: Hilde van der Hoeven

schreven door tuinbaas Marco van Buiten en Nanette Wassink. Bezoekers worden onderweg meegenomen in de verhalen over onder andere de Vanenburger appel, de tuinmanswoning, de baron en barones Van Pallandt, exotische planten en de voormalige papiermolen.

Kasteel De Vanenburg ligt aan de rand van de Veluwe in Putten.

Het landgoed is vrij toegankelijk van maandag tot en met zaterdag (deels ook op zondag).

www.kasteeldevanenburg.nl

De Oudheidkamer vraagt informatie

Deze foto's zijn vermoedelijk uit de periode 1900-1915. Betreft 2 bouwwerken, waarvan we niet weten of deze in Baarn gerealiseerd zijn.

Opvallend is dat de bouwvakkers lijken te poseren. Het betreft 2 verschillende objecten, maar wel met dezelfde bouwvakkers, die in sommige gevallen dezelfde pose aannemen.

Het kwam in die tijd voor dat de opdrachtgever d.m.v. foto's op de hoogte gehouden werd.

Was dit in scene gezet? Wie o wie herkent de bouwwerken?

Graag uw informatie naar communicatie@historischekringbaerne.nl

Agenda

Tot en met 19 oktober Foto-speurtocht door het Centrum. Deelnameformulieren zijn verkrijgbaar bij de deelnemende winkeliers

13 september tot en met 13 maart 2026 Tentoonstelling "Natuur door Baarnse kunstenaars". Schilderijen uit het depot van de HKB van Hendrik Verpoeken, Anthon van der Helden, Helmert van der Flier, Jaap de Ruig en Corrie Seleski in de Oudheidkamer van de HKB. Open op woensdag van 14.00 – 16.00 uur en zaterdag van 11.00 – 13.00 uur

8 oktober Excursie naar Hattem. De Historische Kring Baerne organiseert deze excursie samen met de Historische Vereniging Soest-Soesterberg. De excursie is volgeboekt.

28 oktober Avond van de Baarnsche Geschiedenis in De Speeldoos. Thema 675 jaar stadsrechten in Baarn. Er zijn nog enkele kaarten te koop in de Speeldoos.